

अस्पृक्षद्भारती दिवं रुद्रैर्यज्ञं सरस्वतीडा वसुमती गृहान्वसुवने वसुधे-
यस्य व्यत्तु यज्ञ ॥ १८ ॥

अतिज्ञगती । तिस्रो देवीः देव्यः पतिं पालकमिन्द्रमवर्धयन् आदरार्थं पुनरु-
क्तिः । ता एवाह भारती दिवं स्वर्गमस्पृक्षत् स्पृशति भरतो रविस्तत्कालिभार-
ती । सरस्वती रुद्रैः युता यज्ञमस्पृक्षत् । वसुमती वसुयुता इडा गृहानस्पृक्षत्
गृहशब्देन भूलोकः । ता व्यत्तु ॥ १८ ॥

देव इन्द्रो नराशंसस्त्रिवत्र्यस्त्रिवन्धुरो देवमिन्द्रमवर्धयत् ।

शतेन शितिपृष्ठानामाहितः सहस्रेण प्रवर्तते मित्रावरुणेदस्य होत्रमर्हतो
बृहस्पतिं स्तोत्रमश्विनार्धयं वसुवने वसुधेयस्य वेतु यज्ञ ॥ १९ ॥

कृतिः । नरा अस्मिन्नासीनाः शंसन्ति नराशंसः यज्ञो देवः इन्द्रं देवमवर्धयत् ।
कीदृशो नराशंसः इन्दतीतीन्द्रः ऐश्वर्यवान् । त्रिवत्र्यः वत्र्यं गृहम् त्रीणि वत्र-
थानि सदोहविधानाग्नीध्राणि यस्य सः । त्रिवन्धुरः त्रीणि बन्धुराणि ऋग्यजुःसा-
मलक्षणानि बन्धनानि यस्य । स नराशंसः शितिपृष्ठानां शतेनाहितः सन् सह-
स्रेण गोसहस्रेण प्रवर्तते । शिति श्यामं पृष्ठं यासां ताः शितिपृष्ठा गावः । मि-
त्रावरुणा इत् मित्रावरुणावेवास्य नराशंसस्य होत्रमर्हतः होतृकर्मणि योग्यौ
भवतः बृहस्पतिः स्तोत्रमौद्गात्रमर्हति अश्विना अश्विनौ अस्याध्वर्यवमर्हतः । स
वेतु ॥ १९ ॥

देवो देवैर्वनस्पतिर्हिरण्यपर्णी मधुशाखः सुपिप्पलो देवमिन्द्रमवर्धयत् ।

दिवमग्रेणास्पृक्षदात्तरिक्षं पृथिवीमदृक्षीद्वसुवने वसुधेयस्य वेतु यज्ञ ॥ २० ॥

अतिशक्वरी । यूप उच्यते वनस्पतिर्देवो देवैः सह इन्द्रमवर्धयत् । कीदृशः हि-
रण्यपर्णः हिरण्यमयानि पर्णानि यस्य । मधुशाखः मधुर्मधुरा रसवती शाखा यस्य ।
सुपिप्पलः शोभनानि पिप्पलानि फलानि यस्य । यो वनस्पतिरग्रेण दिवं स्वर्ग-
मस्पृक्षत् स्पृशति स्पृशेर्लुङि शल इगुपधादनिटः कस इति [पा० ३. १. ४५.] कस-